

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΣΦΑΛΟΥΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ
Δράση Ενημέρωσης και Επαγρύπνησης Saferinternet.gr
ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Η εκπαίδευση των ανήλικων χρηστών γύρω από την υπεύθυνη και ασφαλή χρήση της τεχνολογίας είναι ευθύνη και των γονέων και των εκπαιδευτικών και πρέπει να ξεκινά σε μικρή ηλικία

Η συντριπτική πλειοψηφία των εκπαιδευτικών (99%) συμφωνεί πως η εκπαίδευση των ανήλικων χρηστών γύρω από την υπεύθυνη και ασφαλή χρήση της τεχνολογίας είναι ευθύνη και των γονέων και των εκπαιδευτικών. Αυτό ανέδειξε κλειστή έρευνα μέσω διαδικτυακού ερωτηματολογίου που πραγματοποίησε η Δράση Ενημέρωσης Saferinternet.gr του Ελληνικού Κέντρου Ασφαλούς Διαδικτύου την περίοδο 10/5/2011 έως 25/9/2011 με αποδέκτες τους εκπαιδευτικούς όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης. Στην έρευνα ανταποκρίθηκαν 2.319 εκπαιδευτικοί από όλη την Ελλάδα.

Τα κυριότερα αποτελέσματα της έρευνας είναι τα εξής:

- 9 στους 10 εκπαιδευτικούς πιστεύουν πως όλοι οι εκπαιδευτικοί – και όχι μόνο οι καθηγητές πληροφορικής – μπορούν να διδάξουν (σε όποιο βαθμό και ανάλογα με το μάθημά τους) την υπεύθυνη και ασφαλή χρήση του Διαδικτύου.
- 7 στους 10 εκπαιδευτικούς θεωρούν ότι η εκπαίδευση γύρω από την υπεύθυνη και ασφαλή χρήση του Διαδικτύου πρέπει να ξεκινά στο δημοτικό, ενώ 1 στους 4 εκπαιδευτικούς (25%) θεωρεί ότι η εκπαίδευση πρέπει να ξεκινά στο νηπιαγωγείο (!) Μόνο ένα 5% θεωρεί ότι η εκπαίδευση αυτή πρέπει να ξεκινά στο γυμνάσιο. Κατά την πλειοψηφία των εκπαιδευτικών (83%), η εκπαίδευση αυτή πρέπει να γίνεται χωρίς βαθμολογία.

Τα παραπάνω αποτελέσματα είναι ιδιαίτερα αποκαλυπτικά σε σχέση με αντίστοιχη έρευνα της δράσης Saferinternet.gr το έτος 2009, αναφορικά με τον υπερδιπλασιασμό του ποσοστού των εκπαιδευτικών που θεωρούν το νηπιαγωγείο ως την κατάλληλη βαθμίδα έναρξης μιας τέτοιας εκπαίδευσης (αποτελέσματα της έρευνας 2009: *Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση κρίνεται ως η πιο κατάλληλη βαθμίδα για να ξεκινήσει η εκπαίδευση στο Διαδίκτυο από το 70% των εκπαιδευτικών. Ένα ποσοστό 19% επιλέγει το Γυμνάσιο και ένα σημαντικό ποσοστό της τάξης του 11% θεωρεί ότι η εκπαίδευση στην ασφαλή χρήση του Διαδικτύου πρέπει να ξεκινά από το Νηπιαγωγείο*).

- Μόνο 3 στους 10 εκπαιδευτικούς θεωρούν ότι η ασφαλή και υπεύθυνη χρήση του Διαδικτύου και γενικώς των online τεχνολογιών διδάσκεται επαρκώς στο σχολείο τους.
- Ενώ 1 στα 2 σχολεία θέτει σε υψηλή προτεραιότητα την ασφαλή και υπεύθυνη χρήση του Διαδικτύου, στην ερώτηση με δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων ποια είναι τα 3 πιο σημαντικά εμπόδια που εμποδίζουν τους εκπαιδευτικούς να ενσωματώσουν την ασφαλή χρήση της τεχνολογίας στο σχολείο τους, 33% των εκπαιδευτικών επέλεξαν την απάντηση «το σχολείο μας δεν έχει την απαραίτητη υλικο-τεχνική υποδομή», 31% «δεν έχω επαρκές εκπαιδευτικό υλικό» και 30% «Δεν υπάρχει κανένα εμπόδιο», ενώ 28% των εκπαιδευτικών απάντησαν «δεν μου μένει χρόνος να διδάξω τέτοια ζητήματα». Ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα είναι η απάντηση ενός 10% των εκπαιδευτικών: «δεν έχω υποστήριξη από τους γονείς των μαθητών μου».

- Στην ερώτηση με δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, ποια θέματα πρέπει να περιλαμβάνονται σε αυτή την εκπαίδευση, στις πρώτες 3 θέσεις βρίσκουμε τις βασικές αρχές υπεύθυνης και ασφαλούς χρήσης του διαδικτύου (82%), την προστασία της προσωπικής ζωής (81%) και τα ζητήματα υπερβολικής ενασχόλησης / εξάρτησης (71%). Περαιτέρω, τα ζητήματα της αξιοπιστίας του διαδικτυακού περιεχόμενου, της δημιουργίας περιεχομένου στο διαδίκτυο, της σωστής διαχείρισης της επικοινωνίας, της ηθικής στο διαδίκτυο (συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων ψηφιακού εκφοβισμού / παρενόχλησης), της αξιοποίησης της θετικής πλευράς του διαδικτύου και των δικαιωμάτων & υποχρεώσεων μας (συμπεριλαμβανομένων θεμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας / παράνομης αντιγραφής λογισμικού, ταινιών ή μουσικής) επιλέχθηκαν τουλάχιστον από τους μισούς εκπαιδευτικούς.
- Στην ερώτηση με δυνατότητα πολλαπλών απαντήσεων, ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος εκπαίδευσης / αφύπνισης των μαθητών γύρω από την υπεύθυνη και ασφαλή χρήση της τεχνολογίας, στις 3 πρώτες θέσεις βρίσκουμε τη συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων με τη βοήθεια διασκεδαστικού υλικού - π.χ. προβολή βίντεο ή χρήση κουίζ / παιχνιδιών (65%), την ενημέρωση που βασίζεται σε πραγματικά περιστατικά (63%) και τη χρήση κατάλληλου online και έντυπου εκπαιδευτικού υλικού, όπως π.χ. το εγχειρίδιο «*Μαθαίνω να σερφάρω δημιουργικά και με ασφάλεια*» της δράσης ενημέρωσης *Saferinternet.gr* (55%).

4 στους 10 εκπαιδευτικούς επιλέγουν περαιτέρω την παρακίνηση των μαθητών να δημιουργήσουν το δικό τους υλικό και να λάβουν μέρος σε εκδηλώσεις όπως η «*Ημέρα Ασφαλούς Διαδικτύου*», 3 στους 10 εκπαιδευτικούς πιστεύουν ότι η συζήτηση που βασίζεται σε προφίλ των ίδιων των μαθητών (π.χ. Facebook) μπορεί να συμβάλλει στην εκπαίδευση και αφύπνιση των μαθητών και 2 στους 10 εκπαιδευτικούς θεωρούν ότι η ενημέρωση μαθητών από μεγαλύτερους σε ηλικία μαθητές μπορεί να υποστηρίξει μια τέτοια εκπαίδευση.

Σε σχέση με τις δεξιότητες των εκπαιδευτικών, τα αποτελέσματα είναι τα εξής:

- 8 στους 10 εκπαιδευτικούς που απάντησαν στο ερωτηματολόγιο – σε κάθε βαθμίδα εκπαίδευσης – δηλώνουν πως χρησιμοποιούν τον υπολογιστή και το Διαδίκτυο μέσα στην τάξη.
- 6 στους 10 εκπαιδευτικούς δηλώνουν υψηλό επίπεδο γνώσεων γύρω από τη χρήση του Διαδικτύου και γενικώς των online τεχνολογιών.
- 6 στους 10 εκπαιδευτικούς έχουν δικό τους προφίλ ή δική τους σελίδα στο Facebook, και 3 στους 10 εκπαιδευτικούς έχουν δικό τους blog.
- 4 στους 10 εκπαιδευτικούς αισθάνονται πολύ βέβαιοι στο να ανταποκριθούν σε ζητήματα που αφορούν στην ασφαλή και υπεύθυνη χρήση των online τεχνολογιών στο σχολείο τους, προς τους μαθητές και τους γονείς αυτών. Περαιτέρω 3 στους 10 εκπαιδευτικούς αισθάνονται αρκετά βέβαιοι.

(Στις παρακάτω σελίδες παρατίθενται οι αναλυτικές πίνακες των αποτελεσμάτων)

Αναλυτικοί πίνακες αποτελεσμάτων

Με ποιο από τα παρακάτω συμφωνείτε;	
Η εκπαίδευση των ανήλικων χρηστών γύρω από την υπεύθυνη και ασφαλή χρήση της τεχνολογίας είναι αποκλειστική ευθύνη των γονέων.	1%
Η εκπαίδευση των ανήλικων χρηστών γύρω από την υπεύθυνη και ασφαλή χρήση της τεχνολογίας είναι αποκλειστική ευθύνη των εκπαιδευτικών.	1%
Η εκπαίδευση των ανήλικων χρηστών γύρω από την υπεύθυνη και ασφαλή χρήση της τεχνολογίας είναι ευθύνη και των γονέων και των εκπαιδευτικών.	99%
Σύνολο	100%

Πιστεύετε ότι όλοι οι εκπαιδευτικοί - και όχι μόνο οι καθηγητές πληροφορικής - μπορούν να διδάξουν (σε όποιο βαθμό μπορούν και ανάλογα με το μάθημά τους) την υπεύθυνη και ασφαλή χρήση του Διαδικτύου;	
Ναι - διαθεματική προσέγγιση	90%
Όχι - είναι αποκλειστική ευθύνη του καθηγητή πληροφορικής	10%
Σύνολο	100%

Σε ποια βαθμίδα θεωρείτε ότι θα πρέπει να ξεκινά η εκπαίδευση γύρω από την υπεύθυνη και ασφαλή χρήση του Διαδικτύου και γενικά της τεχνολογίας μέσα στο σχολείο;	
Νηπιαγωγείο	25%
Δημοτικό	70%
Γυμνάσιο	5%
Λύκειο	0%
Δεν έχω άποψη	0%
Σύνολο	100%

Πιστεύετε ότι η εκμάθηση της υπεύθυνης και ασφαλούς χρήσης του Διαδικτύου και γενικώς των επιγραμμικών (online) τεχνολογιών πρέπει να γίνεται με εξετάσεις / βαθμολογία ή χωρίς βαθμολογία;	
Με εξετάσεις / βαθμό	11%
Χωρίς βαθμό	83%
Δεν έχω άποψη	5%
Σύνολο	100%

Θεωρείτε ότι διδάσκεται επαρκώς η ασφαλής και υπεύθυνη χρήση του Διαδικτύου και γενικώς των online τεχνολογιών στο σχολείο σας;	
Ναι	31%
Όχι	69%
Σύνολο	100%

Σε σκάλα από το 1 (καθόλου) έως το 10 (πολύ υψηλή προτεραιότητα): Πόσο ψηλά τίθεται η ασφαλής και υπεύθυνη χρήση του Διαδικτύου από το σχολείο σας; (Επιλέγεται "Δεν γνωρίζω" εάν δεν γνωρίζετε)	
Δεν γνωρίζω	16%
1	3%
2	2%
3	5%
4	4%
5	9%
6	7%
7	12%
8	18%
9	12%
10	13%
Σύνολο	100%

Ποια είναι τα 3 πιο σημαντικά εμπόδια που σας εμποδίζουν να ενσωματώσετε την ασφαλή χρήση της τεχνολογίας στο σχολείο σας; (Μπορείτε να επιλέξετε μέχρι 3 από τα παρακάτω)	
Το σχολείο μας δεν έχει την απαραίτητη υλικο-τεχνική υποδομή	33%
Δεν έχω επαρκές εκπαιδευτικό υλικό	31%
Δεν υπάρχει κανένα εμπόδιο	30%
Δεν μου μένει χρόνος για να διδάξω τέτοια ζητήματα	28%
Η ασφαλής και υπεύθυνη χρήση της τεχνολογίας δεν αποτελεί προτεραιότητα για το σχολείο μου	17%
Δεν έχω επαρκείς γνώσεις	14%
Δεν έχω υποστήριξη από τους γονείς των μαθητών μου	10%
Δεν έχω υποστήριξη από τη διεύθυνση του σχολείου	7%
Μου λείπει το κίνητρο	5%
Δεν γνωρίζω	2%
Η ασφαλής και υπεύθυνη χρήση της τεχνολογίας είναι ευθύνη των γονέων και όχι των εκπαιδευτικών	1%

Ποια θέματα πρέπει να περιλαμβάνονται στην εκπαίδευση αυτή; (Μπορείτε να επιλέξετε περισσότερα του ενός από την παρακάτω λίστα) xLDes>en GoogleC δύο	
Βασικές αρχές υπεύθυνης και ασφαλούς του Διαδικτύου	82%
Προστασία της προσωπικής ζωής	81%
Διαδίκτυο και υπερβολική ενασχόληση / εξάρτηση	79%
Ηθική στο Διαδίκτυο (συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων ψηφιακού εκφοβισμού - cyberbullying)	71%
Αξιοποίηση της θετικής πλευράς του Διαδικτύου	70%
Σωστή διαχείριση της επικοινωνίας μέσω Διαδικτύου (chat, sns, forum, κ.λπ.)	64%
Αξιοπιστία διαδικτυακού περιεχομένου - δημιουργία περιεχομένου στο Διαδίκτυο	52%
Δικαιώματα & υποχρεώσεις (συμπεριλαμβανομένων θεμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας / παράνομης αντιγραφής λογισμικού, ταινιών ή μουσικής)	48%
Security (Τεχνικά θέματα, ιοί, spam, antivirus, firewall, κ.λπ.)	45%
Άλλο	3%
Δεν έχω άποψη	0%

Κατά τη δική σας άποψη, ποιος είναι ο καλύτερος τρόπος εκπαίδευσης / αφύπνισης των μαθητών γύρω από την υπεύθυνη και ασφαλή χρήση της τεχνολογίας; (μπορείτε να επιλέξετε έως και 3 απαντήσεις από την παρακάτω λίστα):	
Συζήτηση και ανταλλαγή απόψεων με τη βοήθεια διασκεδαστικού υλικού, όπως π.χ. προβολή βίντεο, ή χρήση κουίζ / παιχνιδιών.	65%
Ενημέρωση που βασίζεται σε πραγματικά περιστατικά.	63%
Χρήση κατάλληλου online και έντυπου εκπαιδευτικού υλικού όπως π.χ. του εγχειριδίου "Μαθαίνω να σερφάρω δημιουργικά και ασφάλεια" της δράσης Saferinternet.gr	55%
Παρακίνηση των μαθητών να δημιουργήσουν το δικό τους υλικό (π.χ. βίντεο, πόστερ, ιστορίες) και να λαμβάνουν μέρος σε εκδηλώσεις όπως η "Ημέρα Ασφαλούς Διαδικτύου".	41%
Συζήτηση που βασίζεται σε προφίλ των ίδιων των μαθητών (π.χ. Facebook).	32%
Ενημέρωση μαθητών από μαθητές: εκπαίδευση μεγαλύτερων σε ηλικία μαθητών με σκοπό την μετέπειτα ενημέρωση μικρότερων μαθητών.	22%
Δεν έχω άποψη.	1%

ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Χρησιμοποιείτε τον υπολογιστή και το Διαδίκτυο μέσα στην τάξη;	
Ναι	81%
Όχι	19%
Σύνολο	100%

Ποιο είναι το επίπεδο γνώσεών σας γύρω από τη χρήση του Διαδικτύου και γενικώς των επιγραμμικών (online) τεχνολογιών;	
Πολύ υψηλό	34%
Υψηλό	32%
Καλό	21%
Επαρκές	12%
Χαμηλό	1%
Πολύ χαμηλό	0%
Δεν έχω καθόλου γνώσεις	0%
Σύνολο	100%

Έχετε δικό σας προφίλ ή δική σας σελίδα στο FACEBOOK;	
Ναι	58%
Όχι	42%
Σύνολο	100%

Έχετε δικό σας blog (ιστολόγιο);	
Ναι	34%
Όχι	66%
Σύνολο	100%

Πόσο βέβαιος / η αισθάνεστε στο να ανταποκριθείτε σε ζητήματα που αφορούν την (ασφαλή και υπεύθυνη) χρήση των online τεχνολογιών στο σχολείο σας, προς τους μαθητές σας και τους γονείς αυτών;	
Πάρα πολύ	22%
Πολύ	21%
Αρκετά	36%
Λίγο	15%
Πολύ λίγο	5%
Καθόλου	1%
Δεν είναι δική μου ευθύνη	1%
Δεν ξέρω	0%
Σύνολο	100%